Lakialoite LA 34/2019 vp

Vilhelm Junnila ps ym.

Lakialoite laiksi tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään, että henkilöautoille suoritettavat määräaikais- ja vuosihuollot sekä rengastyöt säädettäisiin kotitalousvähennykseen oikeuttaviksi menoiksi. Henkilöauto on välttämätön suurimmalle osalle kaupunkien ulkopuolella asuvista kotitalouksista sekä yleensä rahallisesti suuri ja pitkäikäinen investointi. Auto on liikkuva osa kotitaloutta. On luontevaa, että autolle valmistajan määrittämät auton ajomäärään ja ikään perustuvat huoltotoimenpiteet ja rengastyöt otetaan kotitalousvähennyksen piiriin. Kotitalousvähennystä voisi edellä mainittujen huoltojen osalta toteuttaa myös kodin ulkopuolella, koska liikkuvana osana kotitaloutta autolle tehtäviä huoltoja ei ole yleisesti mahdollista tai turvallista tehdä kotioloissa.

Ehdotettu muutos parantaisi liikenneturvallisuutta, mahdollistaisi auton peruskunnossapidon mahdollisimman monelle ja vähentäisi harmaata taloutta sekä liikenteen päästöjä. Vähennystä myönnettäisiin edelleen vain teetetyn työn osuudesta, ei käytetyistä materiaaleista ja muista kustannuksista.

PERUSTELUT

Tällä hetkellä kotitalousvähennystä voi saada tavanomaisesta kotitaloustyöstä, jota teettää kotona tai vapaa-ajan asunnossa. Tuloverolain 127 a §:n perusteella tällaista työtä on esimerkiksi siivous, lastenhoito, asunnon remontointi ja tietotekniikkalaitteiden asennus. Kotitalousvähennys on enintään 2 400 euroa vuodessa, ja vähennyksen omavastuu on 100 euroa. Tavanomaisuudella tarkoitetaan työtä, jota tehdään yleisesti kodin ja siellä asuvien henkilöiden hyväksi. Kotitalousvähennyksen tarkoitus on parantaa työllisyyttä kannustamalla kotitalouksia teettämään ulkopuolisilla sellaisia töitä, jotka ne aikaisemmin ovat tehneet itse. Lisäksi vähennyksen tarkoitus on edistää asuntojen omatoimista ylläpitotoimintaa ja torjua harmaata taloutta. Tämän aloitteen tarkoitus on ulottaa kotitalouden henkilöauto ja sen huolto kotitalousvähennyksen piiriin.

Rekisteröityjen liikennekäytössä olevien henkilöautojen määrä Suomessa vuonna 2018 oli Tilastokeskuksen mukaan yli 2,7 miljoonaa. Suurelle määrälle kotitalouksista auto on välttämätön kulkuväline, joka mahdollistaa muun muassa työssäkäynnin, lasten kuljettamisen niin kouluun, päiväkotiin kuin harrastuksiinkin, kauppareissut sekä muut pakolliset siirtymiset, joiden tekeminen julkisella liikenteellä olisi aiheettoman hankalaa tai jopa mahdotonta. Käytännössä henkilöauto mahdollistaa haja-asutusalueiden elinvoiman ja koko Suomen pitämisen asuttuna.

Valmis
5.0

Manner-Suomessa rekisteröityjen liikennekäytössä olevien henkilöautojen keski-ikä vuonna 2018 oli 12,1 vuotta. Vanhin autokanta (17,2 vuotta) oli Kainuun maakunnassa ja vastaavasti nuorin (12,3 vuotta) Uudenmaan maakunnassa. Yleisesti voidaan todeta, että haja-asutusalueilla, joissa auton tarve on suurin, on myös käytössä vanhimmat autot. Keskimääräinen romutusikä henkilöautolla on noin 20 vuotta, jolloin matkamittariin on kertynyt 270 000 km.

Autokanta on Suomessa eurooppalaisittain vanhaa, ja autoilla ajetaan ennen romutusta suuria määriä. Auton säännöllinen huoltaminen on tärkeää iän ja kilometrimäärän kasvaessa. Auton määräaikaishuolto maksaa merkistä ja mallista, auton iästä ja vaaditusta työstä riippuen keskimäärin 200—500 euroa, josta työn osuus muodostaa hinnasta yleisesti noin puolet. Vertailuna mainittakoon pelkistetty vuosihuolto, jossa vaihdetaan vain öljyt sekä suodattimet ja joka maksaa keskimäärin 100—200 euroa, mutta merkkihuolloissa tuntuvasti enemmän. Määräaikaishuoltoihin kuuluvan jakohihnan tai -remmin vaihtaminen voi kustantaa jopa 1 000 euroa.

Autohuoltoja kilpailuttavan AutoJerry-sivuston tilastot määräaikaishuoltojen ja pelkän öljynvaihdon välillä kertovat, että vanhemmalla ajoneuvolla ajavat eivät usein koe tarpeelliseksi teettää kattavaa huoltoa, vaan teettävät vain pakolliset huoltotoimenpiteet, kuten öljyn ja suodattimien vaihdon. Autonvalmistajien huolto-ohjeiden mukaan säännölliset laajemmat määräaikaishuollot olisivat kuitenkin tarpeellisia myös vanhemmille autoille, vaikka valmistajan takuu olisikin jo päättynyt.

Tilastoista nähdään, että vanhoille autoille tehdään harvemmin laajoja huoltotoimenpiteitä kuin uusille. Tämä heikentää vanhojen autojen turvallisuutta liikenteessä, sillä esimerkiksi kulunut jarrupala voi mennä vielä katsastuksesta läpi, mutta ennen seuraavaa katsastusta jarrupala voi olla jo auttamattomasti liian kulunut. Sama pätee moniin auton kuluviin osiin, jotka huonossa kunnossa ollessaan tai hajotessaan voivat aiheuttaa vakavaa vaaraa autossa oleville sekä muulle liikenteelle. Talvi- ja kesärenkaiden vaihtamisessa on myös tärkeää ottaa huomioon renkaan pyörimissuunta sekä muut seikat, jotka voivat aiheuttaa suurtakin vaaraa autoilijalle väärin tehtynä. Henkilöauto on välttämätön suurelle osalle suomalaisista, ja liikenneturvallisuus koskettaa kaikkia tienkäyttäjiä.

Huoltojen viivästyminen tai kokonaan tekemättä jättäminen on myös ilmastokysymys. Säännöllisesti ja hyvin huollettu auto kuluttaa polttoainetta vähemmän, jolloin liikennepäästöt ovat pienemmät. Myös esimerkiksi rikkinäisen tai huonosti toimivan katalysaattorin huollattaminen heti, eikä vasta ennen pakollista katsastusta, auttaa vähentämään autoilusta koituvia päästöjä. Säännöllisesti huollettu auto pysyy ajokuntoisena pidempään vähentäen tarvetta uuden auton hankinnalle. Auton valmistuksessa käytetyt materiaalit pysyvät hyötykäytössä pidempään edistäen kiertotaloutta sekä ehkäisevät uuden auton valmistuksesta syntyviä päästöjä. Uudet akkuteknologiat ovat ympäristölle erityisen kuormittavia.

Vanhempien autojen, joissa valmistajan myöntämä takuu ei enää ole voimassa, huolto hankitaan yleensä muualta kuin isoista merkkihuoltokorjaamoista. Kotitalousvähennyksen ulottaminen vuosi- ja määräaikaishuoltoihin tulisi vähentämään harmaata taloutta, koska houkutus huollon hankkimiseen veronkiertotarkoituksessa vähenee.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Lakialoite LA 34/2019 vp

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1246/2013, seuraavasti:

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä sekä käyttämälleen henkilöautolle tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö ja henkilöauton vuosi- ja määräaikaishuollot sekä rengastyöt. Vähennys on enintään 2 400 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

— —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

_____

Lakialoite LA 34/2019 vp

Helsingissä 20.11.2019

Vilhelm Junnila ps
Ville Vähämäki ps
Jussi Wihonen ps
Veijo Niemi ps
Arja Juvonen ps
Toimi Kankaanniemi ps
Ari Koponen ps
Jari Koskela ps
Jouni Kotiaho ps
Sheikki Laakso ps
Rami Lehto ps
Mikko Lundén ps
Leena Meri ps
Juha Mäenpää ps
Jari Ronkainen ps
Ritva Elomaa ps
Petri Huru ps
Jenna Simula ps
Veikko Vallin ps
Jani Mäkelä ps
Sanna Antikainen ps